97384 - Peygamberimiz Muhammed -sallallahu aleyhi ve sellem- yaratılmışların en fazîletlisi midir?

Soru

Peygamberimiz Muhammed -sallallahu aleyhi ve sellem-'in, yaratılmışların en fazîletlisi olduğuna dâir (Kur'an ve sünnette) bir delil gelmiş midir?

Detaylı cevap

Allah’a hamd olsun.

Hamd, yalnızca Allah'adır.

Peygamber -sallallahu aleyhi ve sellem-'in fazîletleri ve hususiyetleri hakkında pek çok deliller gelmiştir. -Bildiğimiz kadarıyla- Peygamber -sallallahu aleyhi ve sellem-'in yaratılmışların en fazîletli olduğuna dâir açık bir ifâde (âyet veya hadis) gelmemiştir.Fakat Peygamber -sallallahu aleyhi ve sellem-'in "en fazîleti beşer" (insan) ve "Âdemoğlunun efendisi" gibi ifâdeler gelmiştir.

Nitekim Ebu Hureyre'den -Allah ondan râzı olsun- rivâyet olunduğuna göre o şöyle demiştir:

"Rasûlullah -sallallahu aleyhi ve sellem- şöyle buyurdu:

[أَنَا سَيِّدُ وَلَدِ آدَمَ يَوْمَ الْقِيَامَةِ، وَأَوَّلُ مَنْ يَنْشَقُّ عَنْهُ الْقَبْرُ، وَأَوَّلُ شَافِعٍ، وَأَوَّلُ مُشَفَّعٍ.] رواه مسلم

"Ben, kıyâmet günü Âdem oğlunun efendisiyim.Kabri ilk açılacak (haşrolunmak için kabrinden ilk çıkacak) ben olacağım.İlk şefaat edecek ve şefaati ilk kabul edilecek de ben olacağım."(Müslim; hadis no: 4223)

İslâm âlimleri, Peygamberimiz -sallallahu aleyhi ve sellem-'in fazîletleri hakkında gelen bu ve bunun dışındaki naslardan (ifâdelerden), Muhammed -sallallahu aleyhi ve sellem-'in, yaratılmışların en fazîletlisi olarak anlamışlardır.

Nitekim İmam Nevevî -Allah ona rahmet etsin-, Sahih-i Müslim'in Şerhi'nde şöyle demiştir:

"Bu hadis, Peygamber -sallallahu aleyhi ve sellem-'in bütün yaratılmışların en fazîletlisi olduğuna bir delildir.Çünkü Ehl-i sünnet ve'l-cemaatin mezhebi (görüşü); Âdem oğlu meleklerden daha fazîletlidirler.Âdem oğlunun ve diğerlerinin (cinlerin) de en fazîletlisi, Muhammed -sallallahu aleyhi ve sellem-'dir."

Peygamber -sallallahu aleyhi ve sellem-'in yaratılmışların en fazîletlisi vasfı hakkında İslâm âlimleri birbiri ardınca görüş belirtmişlerdir.

Sözü fazla uzatmamak için burada âlimlerin bu konuda sözlerinin geçtiği kitaplarının sayfalarına işâret edeceğiz:

1. İmam Şâfiî -Allah ona rahmet etsin-: "el-Umm"; c: 1, s: 167.

2. İmam Abdurezzak es-San'ânî -Allah ona rahmet etsin-: "el-Musannef"; c: 2, s: 419.

3. Şeyhulislâm İbn-i Teymiyye -Allah ona rahmet etsin-: "Mecmû'u'l-Fetâvâ"; c: 1, s: 313 ve c: 5, s: 127, 468.

4. İbn-i Kayyim -Allah ona rahmet etsin-: "Tehzîbu's-Sunen"; hadis no: 1787 ("Avnu'l-Ma'bûd'dan).

5. İbn-i Hacer el-Askalânî -Allah ona rahmet etsin-: "Fethu'l-Bârî"; 6229 nolu hadisin şerhi.

6. el-Merdâvî -Allah ona rahmet etsin-: "el-İnsâf"; c: 11, s: 422.

7. el-Alûsî -Allah ona rahmet etsin-: "Rûhu'l-Meânî"; c: 4, s: 284.

8. et-Tâhir b. Âşûr -Allah ona rahmet etsin-: "Tefsiru't-Tahrîr ve't-Tenvîr"; c: 2, s: 420.

9. Abdurrahman b. Nâsır es-Sa'dî -Allah ona rahmet etsin-: "Teysîru'l-Kerîmi'r-Rahmân fî Tefsîru Kelâmi'l-Mennân"; s: 51, 185, 699).

10. Muhammed el-Emîn eş-Şenkitî -Allah ona rahmet etsin-: "Edvâu'l-Beyân"; c: 9, s: 215.

11. Abdulaziz b. Baz -Allah ona rahmet etsin-: "Mecmû'ul-Fetâvâ"; c: 2, 76, 383.

İlmî Araştırmalar ve Fetvâ Dâimî Komitesi âlimlerine:

"Peygamber -sallallahu aleyhi ve sellem- için; beşerin en hayırlısı mı yoksa yaratılmışların en hayırlısı mı diyelim? Pek çok insanın dediği gibi O'nun yaratılmışların en hayırlısı olduğuna dâir bir delil var mıdır?"

Diye sorulmuş, bunun üzerine komite bu soruya şöyle cevap vermiştir:

"Allah Teâlâ'nın kendisine bahşettiği bir çok büyük fazîletler ve kıymetli özellikler gereğince,Peygamberimiz Muhammed -sallallahu aleyhi ve sellem-'in Rabbi katında ne kadar büyük bir kıymete ve yüksek makama sahip olduğunu açıklayan Kur'an ve sünnetten pek çok deliller gelmiştir.

Muhammed -sallallahu aleyhi ve sellem-'in yaratılmışların en fazîletlisi, Allah katında en kıymetlisi ve O'nun katında yaratılmışlar içerisinde makamı en büyük olduğuna delâlet eden Allah Teâlâ'nın şu sözüdür:

وَلَوْلاَ فَضْلُ اللّهِ عَلَيْكَ وَرَحْمَتُهُ لَهَمَّتْ طَآئِفَةٌ مُنْهُمْ أَنْ يُضِلُّوكَ وَمَا يُضِلُّونَ إِلاَّ أَنْفُسَهُمْ وَمَا يَضُرُّونَكَ مِنْ شَيْءٍ وَأَنْزَلَ اللهُ عَلَيْكَ الْكِتَابَ وَالْحِكْمَةَ وَعَلَّمَكَ مَا لَمْ تَكُنْ تَعْلَمُ وَكَانَ فَضْلُ اللهِ عَلَيْكَ عَظِيماً [سورة النساء الآية: 113]

"(Ey elçi!) Eğer Allah'ın lütfu ve rahmeti üzerinde olmasaydı, onlardan bir kesim seni (hak yolundan) saptırmaya çalışırdı.Halbuki onlar,kendilerinden başkalarını saptıramazlar. (Allah seni koruduğundan dolayı) sana bir zarar veremezler. Allah, sana kitabı (Kur'an'ı) ve hikmeti (Kur'an'ı açıklayan sünneti) indirmiş, bilmediğini öğretmiştir (daha önce bilmediğin şeylere hidâyet etmiştir).Allah'ın senin üzerindeki lütfu çok büyük olmuştur." (Nisâ Sûresi: 113)

Allah Teâlâ'nın, Muhammed -sallallahu aleyhi ve sellem-'e bahşettiği fazîletlerin türlerini saymak zordur.

Bu fazîletlerden bazıları şunlardır:

1. Allah -azze ve celle- O'nu halil (dost) edinmiştir.

2. Allah Teâlâ, O'nu rasûllerin sonuncusu kılmıştır.

3. Allah Teâlâ, O'na kitapların en fazîletlisi Kur'an'ı indirmiştir.

4. Allah Teâlâ, O'nun risâletini, kıyâmet gününe kadar hem cinler, hem de insanlar için umumî kılmıştır.

5. Allah Teâlâ, O'nun geçmiş ve gelecekte bütün günahlarını bağışlamıştır.

6. Allah Teâlâ, O'na, kendisinden önceki bütün peygamberlerden daha fazla mucizelerle desteklemiştir.

7. Muhammed -sallallahu aleyhi ve sellem-, Âdem oğlunun efendisidir.

8. Muhammed -sallallahu aleyhi ve sellem-, kabri ilk açılacak (haşrolunmak için kabrinden ilk çıkacak) olandır.

9. Muhammed -sallallahu aleyhi ve sellem-, ilk şefaat edecek olandır.

10. Muhammed -sallallahu aleyhi ve sellem-, şefaati ilk kabul edilecek olandır.

11. Kıyâmet gününde "Hamd Sancağı" Muhammed -sallallahu aleyhi ve sellem-'in elinde olacaktır.

12. Muhammed -sallallahu aleyhi ve sellem-, kıyâmet gününde "Sırat"ı ilk geçecek olandır.

13. Kıyâmet gününde cennetin kapısını ilk olarak Muhammed -sallallahu aleyhi ve sellem- açacaktır.

14. Cennete ilk olarak Muhammed -sallallahu aleyhi ve sellem- girecektir...

Bunun dışında Kur'an ve sünnette gelen daha bir çok hususiyetler ve kerâmetler Muhammed -sallallahu aleyhi ve sellem- verilmiştir.

Bütün bunlar; Muhammed -sallallahu aleyhi ve sellem-'in makam olarak Allah Teâlâ katında yaratılmışların en fazîletlisi olduğu konusunda İslâm âlimlerinin görüş birliğine varmalarına sebep

olmuştur.

Nitekim Şeyhuslislâm İbn-i Teymiyye -Allah ona rahmet etsin- bu konuda şöyle demiştir:

"Müslümanlar, Muhammed -sallallahu aleyhi ve sellem-'in, makam olarak Allah Teâlâ katında yaratılmışların en yücesi olduğu, O'nun makamından daha büyük bir makama hiçbir yaratılmışın sahip olmadığı ve O'nun şefaatinden daha büyük şefaatin olmadığı konusunda ittifak etmişlerdir."

Yukarıda zikredilen şeylerden Peygamberimiz Muhammed -sallallahu aleyhi ve sellem-'in, nebîlerin en fazîletlisi, hatta yaratılmışların en fazîletlisi ve Allah Teâlâ katında en büyük makama sahip olduğu açıkça anlaşılmaktadır.

Fakat bütün bu fazîletler ve büyük hususiyetlere rağmen Muhammed -sallallahu aleyhi ve sellem- beşer olmanın üzerine çıkarılmamalıdır.Bundan dolayı Allah'ı bırakıp da O'na yalvarıp yakarmak ve O'ndan yardım dilemek, câiz değildir.

Nitekim Allah Teâlâ bu konuda şöyle buyurmuştur:

[قُلْ إِنَّمَا أَنَا بَشَرٌ مِثْلُكُمْ يُوحَى إِلَيَّ أَنَّمَا إِلَهُكُمْ إِلَهٌ وَاحِدٌ فَمَنْ كَانَ يَرْجُو لِقَاء رَبِّهِ فَلْيَعْمَلْ عَمَلاً صَالِحاً وَلا يُشْرِكْ بِعِبَادَةِ رَبِّهِ أَحَداً سورة الكهف الآية: 110]

"(Ey elçi! O müşriklere) de ki: Ben, ancak sizin gibi bir insanım. Yalnız bana (Rabbimden) ilahınızın bir tek ilah olduğu vahyediliyor. Artık kim, (azabından korkmak ve sevabını ümit etmek sûretiyle) Rabbine kavuşmayı arzu ederse, sâlih amel işlesin ve ibâdette Rabbine hiç kimseyi ortak koşmasın." (Kehf Sûresi: 110)

Muvaffakiyet, Allah Teâlâ'dandır.

Allah Teâlâ, Peygamberimiz Muhammed'e, O'nun âile halkına ve ashâbına salât ve selâm eylesin." (İlmî Araştırmalar ve Fetvâ Dâimî Komitesi Fetvâları; c: 26, s: 35)

Abdulaziz b. Abdullah b. Baz

Abdullah b. Ğudeyyân

Salih el-Fevzân

Bekr Ebu Zeyd

Değerli âlim Muhammed b. Salih el-Useymîn -Allah ona rahmet etsin- bu konuda bir bir nas (delil) gelmediği için görüş belirtmemiş ve şöyle demiştir:

"Âlimlerce bilinen meşhur görüş; Muhammed -sallallahu aleyhi ve sellem- için yaratılmışların en fazîletlisi denilmesidir.

Nitekim şâir şöyle demiştir:

Yaratılmışların en fazîletlisi tartışmasız Peygamberimiz'dir...

Ayrılığa düşmekten daha melânetli bir durum yoktur.

Fakat bu konuda Kur'an ve sünnetten nas geldiği için en ihtiyatlı ve en uygun olanı şöyle dememizdir:

"Muhammed -sallallahu aleyhi ve sellem- Âdem oğlunun efendisidir. Beşerin en fazîletlilisidir. Nebîlerin en fazîletlisidir....vb"

Bu günüme kadar, Peygamber -sallallahu aleyhi ve sellem-'in her şeyde tartışmasız yaratılmışların en fazîletlisidir diye bir şey bilmiyorum...

Bu konularda insan için en uygun olan; nas (Kur'an ve sünnetten delil) gelip-gelmediğini araştırmasıdır.

Örneğin bir kimse:

- Allah Teâlâ, genel olarak Âdem oğullarını bütün mahlukata üstün kılmış mıdır? dese, ona şöyle deriz:

- Hayır. Çünkü Allah Teâlâ buyurdu ki:

وَلَقَدْ كَرَّمْنَا بَنِي آدَمَ وَحَمَلْنَاهُمْ فِي الْبَرِّ وَالْبَحْرِ وَرَزَقْنَاهُمْ مِنَ الطَّيِّبَاتِ وَفَضَّلْنَاهُمْ عَلَى كَثِيرٍ مِمَّنْ خَلَقْنَا تَفْضِيلاً [سورة الإسراء الآية: 70]

"Andolsun ki biz, Âdemoğlunu (onlara akıl vermek ve elçiler göndermek sûretiyle) mükerrem kıldık (ve kâinatta olan her şeyi onların emrine verdik). Karada ve denizde taşıdık (onları taşıması için karada hayvanları, denizde de gemileri onların emrine verdik). Ve onları temiz nimetlerden (yiyecek ve içeceklerden) rızıklandırdık.Onları, yarattıklarımızın çoğuna üstün kıldık." (İsrâ Sûresi: 70)

Allah Teâlâ bu âyette "bütün yarattıklarımıza üstün kıldık" buyurmamıştır.

Bundan dolayı bu gibi ifâdeleri kullanırken insanın, sadece Kur'an ve sünnetten delili gelen şeye bağlı kalması ve onun dışına çıkmaması gerekir.

Allah'a hamd olsun biz, Muhammed -sallallahu aleyhi ve sellem- peygamberlerin sonuncusu, rasûllerin en şereflisi, onların en fazîletlisi ve Allah Teâlâ katında en kıymetlisi olduğunu biliyoruz.

Bunların Kur'an ve sahih sünnetten delilleri bilinmektedir ve meşhurdur.Eğer sahih bir delil gelmemişse, şüphesiz ki bu konuda ihtiyatlı olan; bundan sakınmak ve kaçınmaktır. Fakat bu ifâde (yaratılmışların en fazîletlisi), pek çok âlimce bilinmekte ve onların şöyle dediklerini görürsünüz:

"Şüphesiz ki Muhammed -sallallahu aleyhi ve sellem- yaratılmışların en fazîletlisidir." (Açık Kapı Görüşmesi; c: 11, s: 53)